

[Nesim İzidor Barouh]

“Simavi’ye ilk rotatifin parasını biz verdik”

92 yaşındaki reklamcı Nesim İzidor Barouh’un 75 yıllık reklamcılık serüvenindeki en ilginç anılardan biri Hürriyet gazetesinin fotoğraf basmasını sağlayan ilk makinesine destek vermesiydi. ARZU ERDOĞAN

FAKİR BİR ailenin çocuğu olarak 1915 yılında İstanbul’da doğdu, ama hayatını değiştirmek kendi ellerindeydi. Çünkü gençti ve kendini dünyayı yerinden oynatabilecek kadar güçlü hissediyordu, bütün gençler gibi... 17 yaşındaki Nesim İzidor Barouh’un kaderi 1933 yılında bir arkadaşını ziyaret için gittiği Ankara Caddesi’ndeki İlanlık Reklam Ajansı’na girmesiyle değişti. Ortam o kadar keyifli görünüyordu ve insanlar o kadar eğlenerek çalışıyordu ki, kendi kendine “Burada çalışmalıyım” diye düşündü. Herhalde çok şanslı bir günündeydi; çünkü

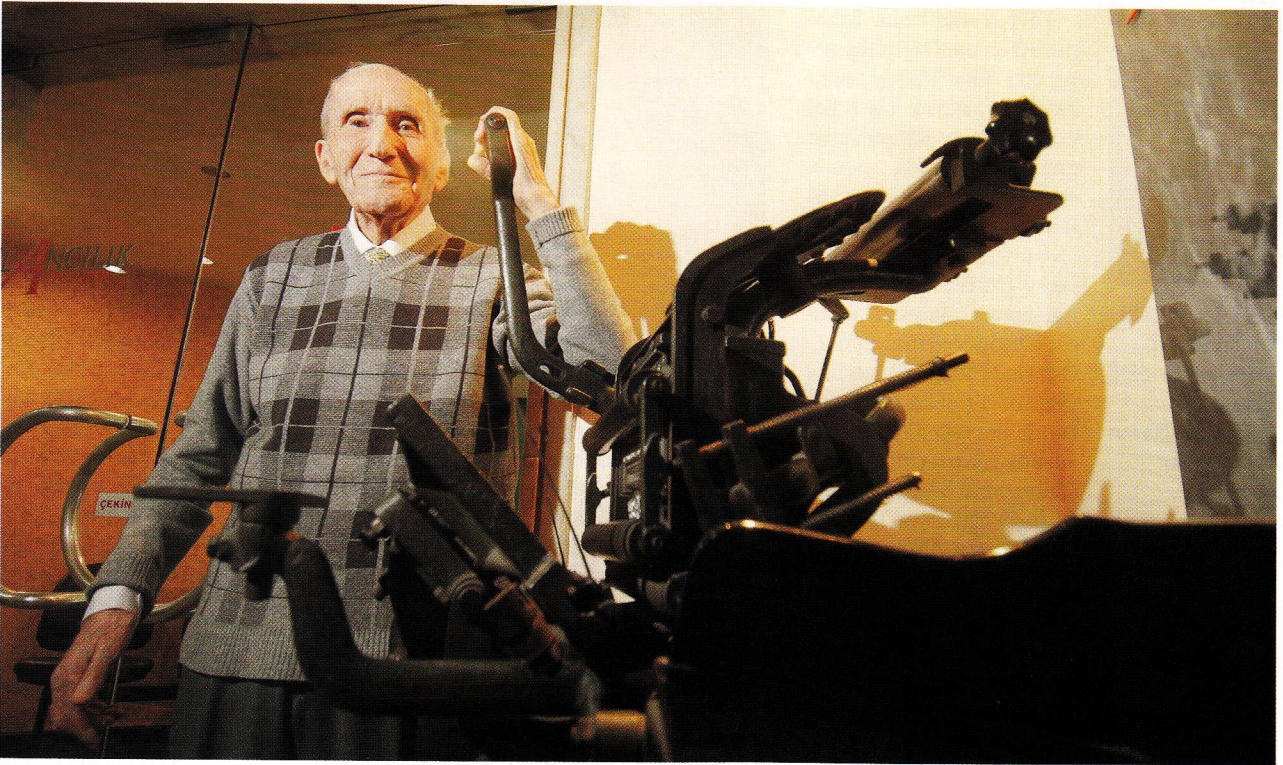
ajans da eleman arıyordu ve ona “Gel çalış” dediler, sevinerek kabul etti. İlk maaşı 20 liraydı.

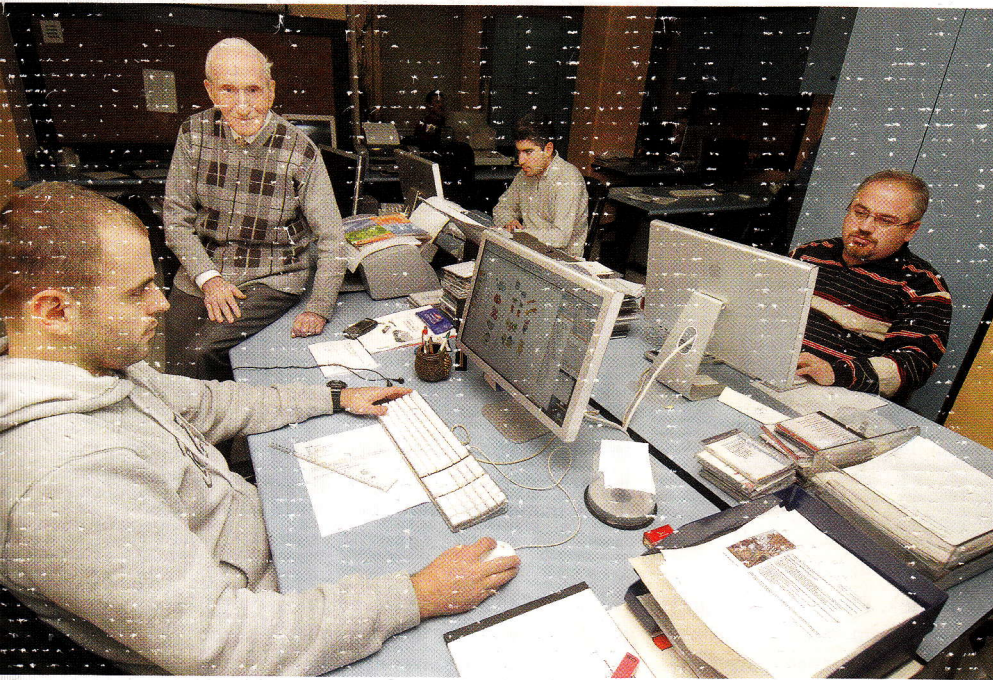
Bir dönemin kült ansiklopedisi Meydan Larousse’un yazdığına göre İlanlık Reklam Ajansı İkinci Meşrutiyet’ten sonra, 1909 yılında kurulan ilk ajans. David Samanon tarafından kuruldu. O zamanki ilanlar (henüz resim baskı gazetelerde kullanılamadığı için) metin ağırlıklı yapıyordu. Üstelik Arap harfleriyle Türkçe ve Fransızca olarak iki dilde ayrı ayrı yazılıyordu. Ayrıca dönemin önemli gazetelerinin de Fransızca nüshaları vardı. Mesele Cumhuriyet’in Fransızca nüshası La Republique, Akşam’ın

L’Akcham, İkdam gazetesinininki ise L’İkdam adını taşıyordu. Fransızca nüshalar dönemi 30’lu yılların sonuna kadar sürdü.

1914 yılında Birinci Dünya Savaşı patlak verdiğinde Samanon reklamcılığa bir süre ara vermişti. Ta savaşın bitimine, 1918 yılına kadar... Ardından başlayan Kurtuluş Savaşı, Samanon’un işlerini etkilese de, bu kez ara vermeden çalışmaya başlamıştı. Üstelik bu kez yanına, reklam konusundan ciddi deneyimi olan Ernest Hoffer’i ve Jak Hulli’yi ortak alarak devam etmişti yoluna. Takvimler 1933 yılını gösterdiğinde İlanlık Reklam Ajansı, artık kendini ispatlamış, saygın bir reklam ajansı

75 YIL
İzidor Barouh
tam 75 yıldır
reklam
dünyasının
içinde.

YENİLENME
Barouh, iyi bir reklam ajansının her zaman kendisini yenilemesi gerektiğini söylüyor.

1957 yılına kadar şirketin çalışanı olan İzidor Barouh, 1957 yılında İlançılık Reklam Ajansı'nın ortakları arasına girdi. Ama acımasız yıllar şirketin ortaklarının bir bir hayat sahnesinden çekilmesine yol açmış, aileler Barouh'a bir öneriyle gelmişti. "Bundan sonra İlançılık Reklam Ajansı kolektif şirket olmayacak. Başka bir şirket kuracağız, bunun için birinin bütün sorumluluğu üstüne alması lazım. Sana vereceğiz, dediler. Ben de kabul ettim. Komandit şirket kurmaya karar verdik. Bana 'Kâr varsa dağıtırsın, zarar varsa sen çekersin' dediler, böyle 10 sene devam etti. Daha sonra anonim şirkete döndük" diyen Barouh, o yıldan bu yana İlançılık Reklam Ajansı A.Ş.'nin sahibi olarak şirketin başında bulunuyor.

Aslına bakarsanız o bir canlı reklamcılık tarihi. Eski reklamcılıkla yenisi arasında bir karşılaşma yaparken, deneyimin ve bilginin ne kadar önemli olduğunu hissetmemeniz mümkün değil. "Eskiden biz müşteriye giderdik. Aynı zamanda müşteri birinci kişiydi. Evvela müşteriyle görüşürdüm, fikrini alırdım. Ondan son-

ra çizimler yapılırdı. Bitirdikten sonra reklamın temiz olanını gösterirdik, müşteri de onaylardı. Ama bunlar uzun bir süre gerektilirdi. Çünkü o zaman bütün bu eskizler elle yapılırdı. Ancak biz her zaman söz verdiğimiz süreye sadık olduk. Şimdi ise her şey bilgisayarla yapılıyor. Hem şaşıyorum, hem heyecanlanıyorum. Çünkü iyi bir reklamcı her zaman yenilikleri takip eden, ilk uygulayan olmalıdır. Zaten İlançılık Reklam Ajansı olarak kendimizi sürekli yenileyip geliştirmeseydik, bugünleri göremezdik. Tarihin sayfalarına gömülen pek çok reklam ajansından biri olur, kaybolur giderdik" diyen Barouh, reklamcılığın da aslında teknolojinin dışında çok değişmediğini düşünüyor. "Şimdi reklamlara bakın; alım, satım... Bu değişmez. Bu vaktiyle de böyleydi. Şimdi de böyle. Metinler hazırlanıyor, televizyon reklamıysa reklamı çekiliyor, müşteri kabul ettiği takdirde yayımlanıyor. Bu budur, hiç değişmedi."

Belki de çağın gerekliliği ola-

rak şimdi reklam ajansları arasında kıran kıran geçen rekabet, o zamanlar bu kadar had safhada değilmiş. "Tabii ki rekabet vardı, ticaret yapıyorsan olmaması mümkün değil. Ama kırıcı, diğerini kötileyici değildi. Tek kural vardı: İşini iyi yapan alır... Müşterinin memnun olması lazım. Memnun olmadığı takdirde iş yapamazsınız, bırakır şirketi. Ama memnuniyet, başkalarını da peşinden getirir. Biz hep işimizi iyi yapmak için uğraştık, sanırım başardık ki, bugünlere geldik ve hâlâ Türkiye'nin önemli markalarıyla çalışıyoruz."

Geçmişten söz ederken yorgun reklamcıyı hatırladıkça güldüren ise, tek kanallı dönemde yapılan TRT reklamları. Özellikle de denetimler... Şimdi bunları gülerек anlatıyor, ama o zamanlar çok stres yaşadıklarını, bu nedenle o yıllarda televizyon reklamı yapmayı pek istemediklerini anlatıyor. "Denetimden geçerdik ve her şeye kızarlardı. Mesela, motosiklet reklamı yapmışsınız. 'Efendim motosiklet arabanın arkasından gidecek, yanından geçip gidemez. Bu olmaz, kabul etmeyiz' derlerdi. Arabaların tahtını sarsacağını mı düşünüyorlardı bilmiyorum ki. Ama komik şeylerdi bunlar."

Tam 92 yaşında Nesim İzidor Barouh. Yorgun vücudu pek izin vermese de, hâlâ reklamcılığa başladığı ilk yıllarda olduğu gibi, yani 17 yaşındaki bir delikanlı gibi heyecan duyuyor yapılan işlerden. Her ne ka-

dar şirketini oğlu Yakup Barouh'a emanet etmiş olsa da, hâlâ her gün 09.00'da işyerine geliyor, saat 18.00'e kadar kalıyor. Bunu neden yaptığını sordüğümüzda ise gülerек yanıt veriyor. "Burası işyerim. Tamam eskisi gibi çalışmıyorum, sadece hesaplara bakıyorum, ama işe gelmeden olur mu?"

aerdogan@fortuneturkey.com

**"TRT'DE
TELEVİZYONA
REKLAM YAPMAK
ZORDU, ÇÜNKÜ
DENETİM
SIKIYDI."**